

REGGELI HIRLAP REJTVÉNYROVATA

13. számú keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32		
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42		
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52		
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		
63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
87	88	89	90	91	92	93	94	95	96		
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106		
107	108	109	110	111	112	113	114	115	116		
117	118	119	120	121	122	123	124	125	126		
127	128	129	130	131	132	133	134	135	136		
137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148

Vízszintes sorok:

- 1-3 betegnek van
- 13-14 fontos szervünk
- 4-9 régi hangszer
- 16-19 jókedv jele
- 10-12 ember lakja
- 21-22 indulat szó
- 24-26 testrészt
- 33-37 erre kerül kit a rendőrség elfog
- 44-46 értékes dolgok védelmére szolgál
- 29-31 szeszital
- 38-42 szegény ember igavonója
- 49-51 műemlékéről híres erdélyi község
- 53-54 angolok alattvalója
- 63-65 kinaik viselik
- 75-77 földet forgat
- 56-59 költői műfaj
- 66-71 híres olasz város
- 78-83 híres szerelmi regény férfi hőse
- 90-93 híres magyar község jelző nélkül
- 72-74 borbély teszi
- 84-86 ilyen szék is van
- 98-100 hasznos növény
- 107-111 férfinév
- 118-120 csekély francián
- 103-105 támaszkodik reá az ember
- 112-116 férfinév
- 123-125 ember, állat teszi
- 127-128 mindennek van amit venni kell
- 137-139 ázsiai népfaj
- 121-122 feltételes szócska
- 130-133 ázsiai ország
- 140-145 férfinév
- 135-136 a hangskála gyakorlati szócskája
- 146-148 legtöbb gyümölcsnek van.

Függőleges sorok:

- 1-23 madaradt fognak vele
- 2-14 cipész szerszám
- 5-16 az izmok mozgatja
- 6-17 felvidéki nép
- 7-28 leánynev
- 8-19 helyhatározó egyik ragja
- 11-21 időhatározói rag
- 12-32 a parlament most ettől hangos
- 24-44 a vízvezeték elődje
- 15-15 az igavonó állat más szóval
- 26-46 kabát népiesen
- 29-49 sok ember benne van ma
- 20-60 hazánk ellensége
- 31-51 kis vízi állat
- 43-97 híres régi szónok
- 54-88 ravasz állat
- 56-90 ehető házi állat
- 47-101 önborotva penge
- 48-102 bibliai vonatkozású hegyesnes
- 59-93 ilyen sugar is van
- 71-83 fém
- 72-84 lóhajtásnál mondják
- 61-95 fekvőhely másképen
- 52-106 pénzegység
- 98-118 elkészítve izletes eledel
- 89-129 kétarcú isten
- 100-120 betegség másképen
- 103-123 küldőne más szóval
- 94-134 ruhaneműt kötnek belőle
- 105-125 fegyvernél a töltényt ebbe teszik
- 117-137 házasság más szóval
- 128-138 kisgyermek így csinál
- 130-141 értéktelen ásvány
- 121-147 örülünk ha jó
- 122-143 becéző leánynev
- 133-144 helyhatározói rag
- 135-147 leves egyszerűen
- 136-148 izletes tejtermék

12. sz. keresztrejtvény megfejtése

Vízszintes sorok: 1. kaloda, 5. ma, 6. él, 7. ló, 9. ihar, 12. Alajos, 15. póló, 17. kéro, 19. elan, 20. Omár, 21. kabána, 25. ad, 17. éj, 29. rá, 30. ül, 31. aki mer.

Függőleges sorok: 1. ka, 2. léha, 3. olaj, 4. al, 5. mi, 8. ól, 9. Ilona, 10. rokon, 11. eper, 12. alak, 13. séma, 14. dóra, 16. ól, 18. rá, 22. bari, 23. Ádám, 24. lé, 26. ál, 28. ja, 30. ür.

Ha Budapestre utazik,

keresse fel az ismert

Varga

kötött, szövött és harisnya különlegességek üzletét

Budapest, IV., Kossuth Lajos- u. 11. és IV., Koronaherceg- utca 6.

As állam hatmilliárdal világnevesetessége építi ki as aggteleki cseppkőbarlangot

Soldos főispán eszközölte ki a kormánytól a cseppkőbarlang megmentését — As első százmillióból járhatóká tették a barlangban levő utakat —

(A Reggeli Hírlap kiküldött munkatársától.) Csonkamagyarországnak egyetlen kincse maradt meg. Nagymagyarország természeti csodáiból: az aggteleki cseppkőbarlang. Szeszélyes véletlene a sorsnak vagy talán nem is véletlen, hogy ez a bámulatos természeti alkotás éppen a trianoni határszélre esett. Alig fél-kilométernyire húzódik meg a barlang jósavói kijáratától az új határ.

A cseppkőbarlang kiépítése, a világ turistái számára való megmentése régi, de eddig meg nem valósított terve volt a magyarországi Kárpát-Egyesületnek. De a trianoni határnak is szerepe van abban, hogy a magyar állam végre komolyan hozzálát az aggteleki cseppkőbarlang rendbeszerzéséhez, kiépítéséhez, hogy ne engedje elpusztulni ezt a párja nélkül való, káprázatosan szép természeti csodát. Három hónappal ezelőtt tették az első fejlesztéscsapat a barlangban és ezzel új korszak következett el a cseppkőbarlang történetében.

Soldos főispán felismeri a barlang kulturális jelentőségét

Aki valaha is végig barangolta a cseppkőbarlang új, meg új meglepetéseket rejtő mélyét és soha el nem enyésző szépségeit, álomszerű kábulatok maradó emlékével távozott onnan, — ha most megismételné útját, nem ismerne rá a barlangra, pedig csak a munka elején vagyunk még. Istentem, mi lesz még itt egy-két év múlva, ha majd a szép teret minden részletében megvalósítják.

Az aggteleki cseppkőbarlang a trianoni határmentére esett. A csehek szemet vetettek rá, vadakat kovácsolva a magyarországra. Mert a barlang ősalapjában, elhanyagoltan állott a legutóbbi ideig, — belsejében életveszélyes volt a barangolás, mélyvízű, sodró patakokon át csak korhadt fagerendákból tákoltt hidak vezettek át, az egyik kijáratnál a lépcsők korhadt faszálak voltak, ahonnan leesett bármely percben a turista. A csehek e miatt azt a vádat emelték, hogy a magyar kormány nem akar áldozni, a magyar kormány pusztulni hagyja a cseppkőbarlangot és határkiigazítást kértek. Ez a vád és a barlangot ismerők panasza: odahatottak, hogy végre komolyan kezdtek foglalkozni a barlang kiépítésének gondolatával.

Soldos Béla dr. Borsod és Gömörvármegyék főispánja a múlt évben elhatározta, hogy a kormánytól kieszközi a cseppkőbarlang megmentését. Rámutatott, hogy nemzeti érdekünk a cseppkőbarlang megmentése és a világ turistái számára való kiépítése, mert világnevesetességet lehet teremteni a cseppkőbarlangból.

A kultuszminisztériumban nagy szimpátiával fogadták Soldos dr. főispán lelkes tervét. Mivel elsősorban a barlang korhadt lépcsőzetének kicserélése vált szükségessé, egyelőre százmillió koronát bocsájítottak a barlang átépítésének költségére.

A százmillió koronával kezdődött meg a cseppkőbarlang átalakításának munkája, ez év júniusában. Jamrik Kálmán miskolci építési vállalkozó kapta meg a munkát, aki maga is áldozatokra volt

hajlandó a barlang átépítése érdekében. A százmilliót csakhamar beépítették a 13 kilométer hosszú barlangba, de még csak a munka elején tartottak. Tovább kellett építeni... pénz azonban egyelőre nem volt. A vállalkozó adott tehát pénzt, míg az állam adhat. Több, mint százmillió ára munkái és építési anyagát előlegezett eddig.

Soldos főispán ettől kezdve elhatározta, hogy a megkezdett munkát befejezi, a kormánytól kieszközi, hogy nagystílusú arányokban folytatódjék a munka... Mert látta, hogy mennyire emelte a cseppkőbarlang értékét, hogy járható utakkal, kölépességekkel, cement hidakkal, vaskorlátokkal tették járhatóvá a cseppkőbarlangot, megérezte a barlang jövője elé táruló ragyogó perspektívát. Bemutatta terveit a miskolci államépítészeti hivatalnak és elérte, hogy a közelmúltban a kormány elhatározta a cseppkőbarlang teljes átépítését.

Hatmilliárd a jövő évi költségvetésben

A miskolci főispán előterjesztése alapján a minisztertanács a napokban foglalkozott a cseppkőbarlang kiépítésének tervével. Miután a cseppkőbarlang kiépítését tovább halasztani nem lehet és mert a kiépítési munkálatokat már megkezdtek, a kormány elhatározta, hogy a kultuszminisztérium jövő évi költségvetésében 6 milliót koronát irányoz elő az aggteleki cseppkőbarlang tökéletes kiépítésére. A tervet és az eredményt a kezdeményező főispán boldogan hozta vissza Miskolcra. Egyedül az ő sürgetésének köszönhető, hogy megvalósult a cseppkőbarlang kiépítésének régi terve... A hatmilliárdból elsősorban a barlang utainak, lépcsőinek átalakítása történik meg. Aztán modern szállodát, vendéglőt építenek a barlang bejáratá előtt. A szállodában elegendő hely lesz a külföldről érkező nagyobb turistacsoportok elszállásolására is. A szállodában lesz az aggteleki cseppkőbarlang gondnokságának irodája is, a vezetők lakásával együtt. Ugyanebből a pénzből megépítik a jósavói kijáratnál levő menedékházat is, egy kisebb vendéglővel és vezetői lakásokkal.

„Itt két hónappal ezelőtt még életveszélyes volt a lesszállás“

A kormány elhatározásának híre igen nagy örömet keltett mindenütt. A Kárpát-Egyesület a barlang kultuszának rönszámát várja az átépítéstől és olyan idegenforgalmat, ami Magyarország leglátogatottabb helyévé teszi Aggteleket. — Jamrik Kálmán építési vállalkozó a napokban mutatta be Miskolc város kiküldöttének a barlangrészt, ahol már befejezte az átalakítást és ami képet ad arról, hogyan fog kinézni az aggteleki cseppkőbarlang, ha az állam hatmilliárdját beleépítik a barlangba.

A Reggeli Hírlap munkatársát is meghívták a cseppkőbarlang építkezésének a megtekintésére, hogy a nagy nyilvánosság is megtudja: az elmúlt három hónap alatt mi minden történt Aggteleken.

— Eddig nagyon ritkán jöttek át megszállott területéről, — mondják a vezetők. — De ha befejeződnék a tavasszal kezdődő építkezések, akkor utlevél nélkül jöhet

át bárki is majd Torna és Kassa felől Aggtelekre. A kormány szabadabb teszi majd a cseppkőbarlang felkeresését. A határ közelében levő nagyvárú cseppkőbarlangot, hiszük, legalább százan keresik fel majd naponta, amivel olyan bevételhez jut majd az állam, ami bőségesen megteríti a befektetést.

A jósavói menedékházat már le is bontották, hiszen tavasszal új épül a helyén. Mielőtt a barlangba leszállának, a vállalkozó megmutatja a jósavói barlangnyílást.

— Itt két hónappal ezelőtt még veszélyes volt a lesszállás, a rozoga, hiányos falrészeket kicseréltük kölépességekkel. Tessek megnézni, most milyen pompás.

Végig az újjáépülő cseppkőbarlangban

Miskolc város hivatalos képviselőin kívül néhány miskolci uriaszóny van velünk, amikor leszállunk a barlangba. Az aggteleki bejárat is újjáépült, a hatalmas sziklafalban Petőfi-emléktábla, — aki 1848 május 28-án járt erre, Madácsy-emléktábla is van itt, amit két évvel ezelőtt emeltek, de máris megrepedt.

Biblik József vezető jár a kis csapat élén, karbidlámpa, gyertyák fényének világossága derít világosságot a barlang sötétjében. Magnézium fény mellett csodáljuk meg a barlang nagyszerű cseppkőalakulatait. Nem lehet olyan várakozás, amit ki nem elégítene, felül nem mulhat az, amit itt lát. Szinte elkábul az ember az egymás után elénk táruló szépségekben.

Két patak szeli át a barlangot. Most már mindenütt hidak szelik át a vizeket. Partjukon újabb és újabb nyílások rejtett kőcsodái mutatkoznak.

— Ide ezelőtt négykélű, görnyedten lehetett csak átmenni, — mondja a vezetőnk, amikor a „Pokol“ nevezetű tág barlangba jutottunk.

Pompás utunk volt, egészen az új, 1825-ben Vass Imre gőmörmegei mérnök által felfedezett részig, mert itt mindenütt nagyszerű lépcsőket találtunk már. Egy-két hónap múlva ez az új barlang is kiépült.

Meglepő volt, hogy a kommun nyomai még a cseppkőbarlangban is meglátszanak. Sok cseppkővet letörtek annak idején azok, akik ide jöttek. Most is lopkodják a cseppkőket emléke.

Négy órán át járjuk a barlangot. Egyszerű parasztember vezetők, nagyszerűen ismeri a barlang minden részét. Miner-várol, Herkulesről és más görög neveztességről folyékony előadást tart.

— Ezzel hatetren jártak erre, — mondja a vezetőnk. — Hiszük, hogy jövőre már hatvanezren, két év múlva háromszázazren keresik fel a barlangot, amikor majd kiépül teljesen. Amikor mindenütt hirdetni fogja az állam a magyar világsodát.

SOLTÉSZ IMRE dr.

STANIOL

fehér, garantált 120 iven felüli és minden színben eredeti gyári árak. — KUN IZIDOR Budapest, VII., Klauzál-u. 30. Telefon: József 146-73

Dali, anyuci, dali!

— A Reggeli Hírlap eredeti tárcája. — Irta: Csermely Gyula

Biriket, a tőzdebizományos két éves kis leányt úgy álltatta el estende az anyja, hogy dalolt neki, de nem úgy, mint mások. Nem melódiát énekelt, gyermekvers vagy hasonló szöveggel, még kevésbé operettárját vagy kuplét. Mintha mindössze két hurját pengette volna egy hárfának és mindig csupán ugyanazt a két hangot, csak hol magasabban egy oktávval, hol mélyebben: egy hangtáv volt a dallam, olyan kevéssé változatos volt a szövege is. — Csepp, csöpp, picic csöpp... icipic kicsi csöpp... — és így tovább.

De a gyerek csak boldogan hallgatta. Mikor lefektették, már kezdte: — dali anyuci, dali! — ami az ő nyelvén annyit tett, mint: Dalolj, anyukám, dalolj — s amikor lecsukódtak pilláskái és anyuka abbahagyta az éneket, félálomban is gúgyogta: — dali, anyuci dali!

Csak azután aludt el végleg, amikor újra hangzott a csepp, csöpp s ekkor boldogan fölfeje hajolt az anyja, atyja is, valahányszor csak otthon volt és esőket lehetett mosolygós kis arcára.

Az utolsó hetekben Amirás csak keveset volt otthon; nagyon lekötö az üzlete, — mondta, de mennél kevesebbet volt otthon, annál pazarabban pénzelt az asszonyt.

— Tízmillió kell, édesem... huszmillió! Többet is adok, csak szólnod kell. Jól látó ember erre az mondta volna, hogy: vagy-vagy. Vagy szeretőt tart Amirás ur, vagy érzi a közeli veszét. S a pénzelés csak arra jó, hogy ámitsa vele az asszonyt.

Az utóbbi feltéves felelt meg a hideg-

rideg valónak. Amirás ur alatt sikos lejtőnek indult a talaj és ő rohamosan csuszott, egyre csuszott. Veszteségek veszteségeket értek; minden kasszanap a tőzsdén újabb milliókat és milliókat nyelt el, de otthon ezt gondosan titkolta. S hogy könnyebben menjen a titkolás, ama kellett a könnyedséggel kiejtett: tízmillió kell, édesem... huszmillió!

Egy délután összegezte, mivel tartozik? Hetipénzre kapott tőkéért négyszáz, kommiténsek megbízásából eladott értékekért nyolcszáz; nála letett papírokért hatszáz s a többi s a többi. S ezt a rengeteg sokmilliót elnyelte a moloch, az örületes játék és a frankkontremtn.

— Most mi lesz ennek a vége? Vagy a Markó-utcai börtön vagy egy golyó.

Amirás a golyó mellett döntött, de úgy döntött, hogy megöli az asszonyt is, meg azt az ártatlan gyereket is. A nyomorúságba bukjanak a jöletből? Jobb lesz, ha altukban meghalnak.

— Először az asszonyt, utána a kis-lányt, — mormolta és már dörrent is a kúttíchi revolver s nagyot szökött fel párnáiról egy szép asszonyi fej.

Nyomban vissza is zuhant, nem a párnákra, de az ágynak a szélére, ám a hirtelen ellobbanó életnek ez az utolsó tizedperce is elég volt, hogy négy egyszer: anya legyen az anya. Az a meztelen női kar a paplan alól a gyermekkecsira ivelt — ott aludt a kis Birike az ágy mellett — az a meztelen női kar átvilámlott a búlsón és görsösen belérarkolt a fájába, mintha védelmezni akarná a kis férget. — s mintha pillanában a halálnak, felgyult volna valami a szétroncsolt asszonyi velőben; mintha utolsó szikrája a tudatnak rávilágított volna az okra, miért ölte meg az ura és miért fogja a kicsit is, saját magát is a megsemmisítés küszöbéről még vissza-

döröült az anyja: — Biriket nebb... nebb...

Az ajkán maradt „bántsd“ szóra már a Halál tette rá a kezét. De az az anyai félkar, az hűségesen és oltalmazóan ott maradt a kicsi picic testén.

És ezután még csak egyszer döröült a fegyver...

A nagy csattanásra a kis Birike felébredt. Kiszabadítván kezecskáját a kis paplan alól, anyuci félkarja akadt az ügyébe; simogatta, paskolgatta is kicsi kezével és rákezdett a nótájára: — dali, anyuci, dali!

De anyuci nem dalolt és Birike nyűgösködni kezdett. — Dali, anyuci, dali! — ám, hogy ezután sem dalolt az anyja, csendesben, majd hangosabban sirdogált. És közbe-közbe mind erősebben: — dali, anyuci, dali!

Belefáradt a sirásba, nyitott szemmel hallgatódzott a sötétben és egyszer csak mosolyogni kezdett. Most igen, most hol-lotta a csepp, csöpp-öt, anyuci felébredt és dalolt: — Csepp, csöpp, picic csöpp... icipic, kicsi csöpp, ahogy szokta.

De nem anyuci dalolt, csak a vére. Mely most már csak cseppenként szívárgott a fejéből és lehullván a padlóra, a megalvadt kis feketés tőcsába, olyan dorombászti hangot adott, mint a csepp-csöpp. Szabályszerű időközökben és lágyan: — csepp, csöpp, picic csöpp... icipic kicsi csöpp...

És Birike hallgatván, mint dali anyuci, dali, édesdeden és boldogan elszendergett. Egyzer-egyszer még felneszelt: — dali, anyuci, dali... s ahogy anyuci folytatta a dalit, nem is meszelt fel többet, hanem aludt.

A megmerevülő anyai test előtt meg úgy hajította meg kaszáját a Halál, mint a zászlótartó katona a lobogót az elvonuló király előtt...